

ОБА ОДЛУКА ЈЕ ИЗВРШНА ОД
Дана 01.08.2013 год.
ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ СУД БИЈЕЉИНА
Дана 30.09.2013 год.
Овлашћени радник суда

ОБА ОДЛУКА ЈЕ ПРАВОСНАЖНА
Дана 01.07.2013 год.
ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ СУД БИЈЕЉИНА
Дана 30.09.2013 год.
Овлашћени радник суда

OKRUŽNI PRIVREDNI SUD U BIJEĀJINI

Broj: 59 0 Ps 022080 10 Ps

Bijeljina, 31.05.2013.. godine

Okružni privredni sud u Bijeljini, po sudiji Gužvić Božani, u pravnoj stvari po tužbi tužioca P.M. d.o.o Bar, 85000 bb, **Republika Crna Gora**, koga zastupa puomoćnik **advokat Alma PRNJAVORAC** iz Tuzle, ul. Miška Jovanović b.b., protiv tuženoga SC.T. C. d.o.o Č. bb, Zvornik, radi naknade štete, v.p.s. 148.988,52 KM, nakon zaključenja glavne i javne rasprave održane dana 22.05.2013 g u prisustvu punomoćnika tužioca a odsustvu uredno obavještenog tuženoga, donio je dana 31.05.2013 g sljedeću

P R E S U D U

I Djelimično se usvaja tužbeni zahtjev tužioca i obavezuje tuženi da tužiocu isplati štetu u visini od 52.384,66 EUR u protivvrijednosti konvertibilne marke (KM) na dan plaćanja a koju štetu sačinjava vrijednosti robe „33 koleta aluminija od 24950 kg“ u visini od 43.210,66 EUR koju robu je tužen i primi na prevoz a nije robu isporučio primaocu prema fakturi br. 253 P/2010 od dana 28.06.2010 g i carinske obaveze sa PDV-om u visini od 9.115,00 EUR (u dinarima 965.947,70 dinara koji iznos čini 134.533,11 dinara na ime 3% neplaćene carine i PDV u visini od 18% 831.414,59 dinara) na osnovu rješenja o2-01 broj UP 736/10 od dana 25.09.2010 g R.Srbija - Ministarstvo finansija- Uprava carina - Carinarnica Užice), sa zakonskom zateznom kamatom od 28.06.2010 g kao dana ispostavljanja fakture za robu br. 253/P pa sve do dana isplate, kao i da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.867,85 KM, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II Odbija se tužilac sa dijelom tužbenog zahtjeva kojim traži da mu tuženi na ime materijalne i nematerijalne štete urušavanjem ugleda i renomea firme plati iznos od 23.722,00 EUR sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe pa do isplate, te sa potraživanjem troškova postupka preko dosudjenog iznosa.

O b r a z l o Ź e n j e

Tužilac je dana 12.10.2010 g podnio tužbu protiv tuženoga sa obligaciono pravnim zahtjev da mu naknadi štetu i to materijalnu štetu u iznosu od 52.384,66 EUR sa zakonskom zateznom kamatom počev od 28.06.2010 g do isplate a zbog gubitka robe u prevozu, te materijalnu i nematerijalnu štetu zbog urušavanja ugleda i renomea firme u iznosu od 23.722,00 EUR sa zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe do isplate.

U tužbi i tokom postuka tužilac obrazlaže:

- da je dana 29.06.2010 g tuženome izdao nalog za prevoz robe primaocu IMPOL SEVAL a.d. valjaonica aluminijuma Sevojno u Republici Srbiji,
- da je tuženi prihvatio nalog te za prevoz robe obezbjedio svoj kamion marke SCANIA R 420, obično plave boje, broj šasije XLER4X20005193593, reg. oznake 121 T 882, broj saobraćajne dozvole BH 2703141 sa poluprikolicom SCWARZMUELLER SPA 3/E, broj šasije VAVSAP3383/185196, reg. oznake 121 T 883, broj saobraćajne dozvole BH 2703142, kojim je upravljao vozač tuženoga A.M.
- da je za vrijeme utovara robe u Baru, Republika Crna Gora, tuženi putem telefona zahtjeva od tužioca da se prevoz robe vrši preko teritorije Bosne i Hercegovine, umjesto preko Gostuna, koji je zahtjev naknadno ponovio i vozač tuženoga A.M., no tužilac je ove zahtjeve odbio iz razloga što je granični prelaz Gostun jedini i najkraći pravac do odredišta u Sevojnu, pa da je vozač tuženoga krenuo prema Gostunu dana 29.06.2010 g u 16,50 sati,
- dana 30.06.2010 g oko ponoći, prevoznik da je prešao granični prelaz Gostun pa da se pripremala propratnica od strane tužiočevog špeditera DV Šped i na granici položena garancija carinskoj upravi da će roba biti pod carinskim nadzorom do ulaska u fabriku primaoca u Sevojnu,
- dana 30.06.2010 gu 8,00 sati, prevoznik da prelazi na teritoriju Republike Srbije, te se tada razdužuje i carinska propratnica,
- do kasnog popodneva 30.06.2010 g a nakon što je špediter primaoca robe, V. Užice, prijavio kašnjenje, tužilac da ne uspijeva telefonskim putem da kontaktira tuženoga a niti vozača, da bi nakon uspostavljenog kontakta tužilac bio obavješten da kamion tuženoga ima problema sa kvačilom i da će do 17,00 sati biti na terminalu u Užicama, a nakon 18,00 sati radnik tuženoga da obavještava da kamion ne može da se popravi te da će biti poslat drugi kamion radi dovršenja prevoza,
- dana 01.07.2010 g da se vrši intervencija kod tužioca da kamion sa robom još nije stigao na terminal, nakon čega da tužilac biva od tuženoga obavješten da je vozač napustio neobezbjedjenu prikolicu sa robom te da sa kamionom bez prikolice kreće za Bosnu i Hercegovinu, pa tužilac angažuje transportera iz Užica da prikolicu sa robom odveze sa mjesta gdje je prema izjavi vozača tužene ostavljena (kod Belih Voda u blizini Čajetine) pod carinski nadzor, a kako je ova izjava bila sumnjiva policiji je prijavljuje moguć nestanak robe
- angažovani transporter da pretraživanjem područja od Užica do Borove glave nije pronašao prikolicu sa robom
- rješenjem Višeg suda u Užicu od 14.10.2010 g određeno je provodjenje istrage protiv vozača tuženoga A.M zbog krivičnog djela pronevjere .

Slijedom ovih činjeničnih navoda tužbe, tužilac obrazlaže da je tuženi odgovoran za štetu koju je tužilac pretrpio zbog gubitka robe u prevozu pa traži da mu tuženi naknadi štetu i to:

- materijalnu štetu u iznosu od 52.384,66 EUR koju čini vrijednost izgubljene robe (33 koleta aluminijuma od 24950 kg) od 43.210,66 EUR i iznos carinskih dažbina sa PDV u

iznosu od 9.115,00 EUR po rješenju Ministarstva finansija Republike Srbije br. 02-01 UP-736/10 od 25.09.2010 g , sa zakonskom zateznom kamatom od 28.06.2010 g kada je ispostavljena faktura za robu koja se imala isporučiti,

- materijalnu i nematerijalnu štetu u iznosu od 23.722,00 EUR zbog povrede ugleda i renomea firme, sa zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe pa do isplate.

U pismenom odgovoru na tužbu, tuženi je prigovarao aktivnoj i pasivnoj legitimaciji tužioca i tuženoga da budu stranke u postupku po predmetnoj tužbi uz obrazloženje da ne postoji ugovor već samo jedinstvena carinska isprava, te da je prevoz robe vršio A.M protiv koga da je pokrenut istražni postupak kod Višeg suda u Užicu, te smatra da za rješavanje spora nije nadležan Okružni privredni sud u Bijeljini, već sud gdje je šteta nastala.

Dana 19.02.2013 g punomoćnik tuženoga, advokat N.J. iz Zvornika, koji je punomoć za zastupanje dostavio uz pismeni odgovor na tužbu, sud je podneskom obavijestio da otkazuje punomoć za zastupanje tuženoga, a dostava poziva za pripremno ročište dana 03.04.2010 g tuženome na adresu označenu u tužbi (Č. bb, Opština Zvornik) nije izvršena uredno uz napomenu dostavljača „*odselio, firma ugašena, objekat napušten, gazda u inostranstvu*“, nakon čega je dalja dostava sudskih pismena tuženome vršena putem oglasne table suda, sve shodno odredbama čl. 352 st. 5 i 6 Zakona o parničnom postupku (Sl.gl.RS br. 58/03, 85/03, 74/05, 63707, 49/09 – u daljem tekstu: ZPP).

Predmetni spor medju strankama, predstavlja spor sa medjunarodnim elementom, imajući u vidu da je tužilac privredni subjekt sa sjedištem u Crnoj Gori, a tuženi ima sjedište u Bosni i Hercegovini, odnosno Republici Srpskoj.

Prema odredbi čl. 26 ZPP-a, sud u Republici Srpskoj nadležan je kada je njegova nadležnost u sporu sa medjunarodnim elementom izričito određena zakonom Bosne i Hercegovine ili Republike Srpske ili medjunarodnim ugovorom (st. 1) a ako u zakonu ili medjunarodnom ugovoru nema izričite odredbe o nadležnosti suda u Republici Srpskoj z aodredjenu vrstu sporova, sud u Republici Srpskoj je nadležan i kada njegova nadležnost proizlazi iz odredbama ovoga zakona o mjestoj nadležnosti (st. 2).

Predmetni spor po tužbi tužioca u vezi je sa medjunarodnim prevozom robe, pa se za rješavanje predmetnog spora, primjenom kolizionih pravila sadržana u Zakonu o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Sl.list SFRJ br. 43/82 – u daljem tekstu:ZRSZ) koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuje nakon izvršene notifikacije o sukcesiji, prihvatanju ili pristupanju nao snovu čl. 1. I dio, stav 4. tačka 6 Uredbe sa zakonskom snagom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuju kao republički zakoni (Službeni glasnik RBiH br. 2/92) tako da i ova Konvencija čini dio pravnog sistema Bosne i Hercegovine. Treba istaći i to da su propisi bivše SFRJ preuzeti i primjenom

odredbe čl. 12 Ustavnog zakona o primjeni Ustava srpskog naroda u Bosni i Hercegovini (Sl.gl. Srpskog naroda u Bosni i Hercegovini br. 21/92).

Prema odredbi čl. 19 ZRSZ za ugovor je mjerodavno pravo koje su izabrale ugovorne strane ako ovim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

U konkretnom slučaju, imajući u vidu da je riječ o međunarodnom prevozu robe, spor se ima rješavati primjenom odredbi Konvencije o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom – CMR (Sl.list FNRJ-medjunarodni ugovori i drugi sporazumi br. 11/58 – u daljem tekstu: Konvencija CMR) koja se u Bosni i Hercegovini primjenjuje nakon izvršene notifikacije o sukcesiji, prihvatanju ili pristupanju na osnovu čl. 1. I dio, stav 4. tačka 6 Uredbe sa zakonskom snagom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuju kao republički zakoni (Sl.gl. RBIH br. 2/92) tako da i ova Konvencija čini dio pravnog sistema Bosne i Hercegovine. Treba istaći i to da su propisi bivše SFRJ preuzeti i primjenom odredbe čl. 12 Ustavnog zakona o primjeni Ustava srpskog naroda u Bosni i Hercegovini (Sl.gl. Srpskog naroda u Bosni i Hercegovini br. 21/92).

Naime, prema odredbi čl. 1 Konvencije CMR, ova se konvencija primjenjuje na svaki ugovor za prevoz robe uz naknadu putem, kada se mjesto preuzimanja i mjesto opredjeljenja, nalaze u dvjema različitim državama, pa kako se mjesto preuzimanja robe nalazilo u Baru, Republika Crna Gora a mjesto opredjeljenja u Sevojnu, Republika Srbija, to se na rješavanje spora imaju primjeniti odredbe ove konvencije.

Odredbe Konvencije CMR sadrže i odredbe o nadležnosti za rješavanje sporove u vezi međunarodnog prevoza robe, pa je tako u odredbi čl. 31 Konvencije određeno da tužilac može pokrenuti postupak, između ostaloga, kod suda zemlje na čijoj teritoriji tuženi ima svoje glavno poslovno sjedište, pa stoga nema mjesta osporavanju mjesne nadležnosti Okružnog privrednog suda u Bijeljini, koje svojom nadležnošću pokriva i poslovno sjedište tuženoga u Čelopeku bb, Opština Zvornik, a koji je sud ujedno i stvarno nadležan za rješavanje spora.

Na glavnoj raspravi izvedeni sud dokazi čitanjem naloga (faks) za utovar vozila br.121 T 882/121 T 883 sa upisanim danom UTOVARA robe: od dana 29.06.2010. g., mjesto utovara: BAR vrsta robe:aluminij, granični prelaz: GOSTUN, uvozno carinjenje: C.I.Užice, primalac robe: VALJAONICA aluminijuma Sevojno, cijena transporta 300 Eura i rok plaćanja 20- 30 dana od prijema fakture; fakture br. 253 P /2010 sa datumom nastanka obaveze, datum fakturisanja i datum izvršenja usluge dan 28.06.2010.g., sa upisanom količinom robe 24950 kg i sa upisanom cijenom robe od 43.210,66 Eura; međunarodnog tovarnog lista CMR 00214 sa oznakom pošiljaoca „P.M“ D.O.O. 85000 Bar Republika Crna Gora, sa oznakama: prevoznika SC. „T.C.“ D.O.O. Čelopek b.b. ZVORNIK; primaoca „I. S. A.D. Valjaonica aluminijuma SEVOJNO Republika Srbija; vrsta robe 33 koleta aluminium; bruto težina 24.950 kg; špediter

u GOSTUNU DVŠPED –PJ Gostun; uvozno carini VELŠPED – Užice; BAR dana 29.06.2010.g. Sa pečatom pošiljaoca i pečatom prevoznika SC. „T.C.“ D.O.O. Čelopek b.b. ZVORNIK; carinske deklaracije CARINSKI PUNKT Gostun broj 46078/5972/ 30010 sa upisanim podnosiocem obveznikom carinske deklaracije D. Š. DOO Raska, Braće Musića bb; 33/koleta aluminijski ingnoti, bruto masa 24.950,00, cijena robe 43.210,66, iznos dažbina 398.569,00 RSD, polazna CARINARNICA CI Užice 46027, Glavni obveznik D. Š. DOO Raska, vozač A.M, Gostun dana 29.06.2010.g. ovjereno žigom REPUBLIKA SRBIJA ministarstvo finansija UPRAVA CARINA carinski agent 00787; saobraćajne dozvole BiH broj 2703142 sa upisanim datumom registracije 25.10.2008. g. i važenjem do dana 29.10.2009.g. (dvije strane) i saobraćajne dozvole za POLUPRIKOLICU SCWARZMUELLER SPA 3/E boja siva obična broj šasije VAVSAP3383/185196 br. saobraćajne dozvole BH 2703142 reg.oznake 121 T 883. sa upisanim ograničenjem „vozilo kupljeno na lizing, zabrana otudjenja je 36 mjeseci Zvornik dan 25.10.2007.g.“ LICENCE CEMT za SC. „T.C.“ D.O.O. Č. b.b. ZVORNIK: BiH broj 00212 od 01.01.2010. g. do 31.12.2010.g; zahtjeva za POTRAGU kamiona i vozača od dana 02.07.2010. g. upućen od tužioca „P.M“ D.O.O. B. 85.000 O. Republika Crna Gora – MUP-u UŽICE Sa oznakom CMR broj 00214 sa oznakom vozača A.M. CEMT dozvola 00043928 , KAMION SCANIA R 420 boja plava obična , broj šasije XLER 4X20005193593 broj saobraćajne dozvole BH 2703141 reg oznake 121 T 882 POLUPRIKOLICA SCWARZMUELLER SPA 3/E boja siva obična broj šasije VAVSAP3383/185196 br. Saobraćajne dozvole BH 2703142 reg.oznake 121 T 883; izvoda iz registra Republike SRPSKE za tuženu SC. „T.C.“ D.O.O. Čelopek b.b. ZVORNIK sa JIB brojem privrednog subjekta 4402192770004, osnovna djelatnost prevoz robe (tereta) u drumskom saobraćaju 60240 i dodatna djelatnost prevoz robe (tereta) u drumskom saobraćaju 60240; nastavka registracije za tužioca „P.M“ D.O.O. BAR 85.000 Obala 13. Jula, bb Republika Crna Gora registracijski broj 5 – 0005753/011 CENTRALNI REGISTAR privrednog suda u PODGORICI sa datumom produžetka registracije dana 17.07.2008.g.; potvrde za tužioca „P.M“ D.O.O. BAR 85.000 Obala 13. Jula, bb, Republika Crna Gora registracijski broj broj 5 – 0005753/ oo7, registracija izvršena dana 14.12.2004.g.; CENTRALNI REGISTAR privrednog suda u PODGORICI sa datumom produžetka registracije dana 17.07.2008.g. CRPS CENTRALNI REGISTAR PRIVREDNOG SUDA PODGORICA za tužioca „P.M“ D.O.O. BAR 85.000 Obala 13. Jula, bb, Republika Crna Gora REGISTARSKI broj 5 – 0005753/ oo7 registracija od dana 14.12.2004.g. (broj stare registracije 1 -17795 -00.; rješenja 02 -01 broj.UP.736/10 kojim se obavezuje „DV Šped „DOO iz Raške da plati iznos od 134.533,11 dinara na ime neplaćene carine i PDV u visini od 18% u ukupnom iznosu da plati obaveze od 965.947,70 dinara; te rješenja Višeg suda u Užicama Republika Srbija br. Ki-109/2010 od 14.10.2010.

Prema odredbi čl. 7 st. 1 Zakona o parničnom postupku (Sl.gl.RS br. 58/03, 85/03, 74/05, 63707, 49/09 – u daljem tekstu: ZPP), stranke su dužne da iznosu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i izvode dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.

Svaka stranka je dužna da dokaže činjenice na kojima zasniva svoj zahtjev (čl. 123 st. 1 ZPP-a).

Ako sud na osnovu ocjene izvedenih dokaza ne može sa sigurnošću da utvrdi neku činjenicu, o postojanju ove činjenice zaključuje primjenom pravila o teretu dokazivanja (čl. 126 ZPP-a).

Koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud na osnovu slobodne ocjene dokaza pri čemu će sud savjesno i brižljivo ocjeniti svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno (čl. 8 ZPP-a).

Ocjenom izvedenih dokaza i to kako svakog dokaza posebno, tako i u njihovoj međusobnoj vezi, imajući u vidu i navode samih stranaka, odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Predmet spora je tužbeni zahtjev tužioca kojim traži da mu tuženi naknadi štetu zbog povrede obaveza iz ugovora prevozu robe .

Na osnovu pismene materijalne dokazne dokumentacije spisa utvrđeno je da je tužilac angažovao tuženoga za prevoz robe, 33 koleta aluminijuma od Bara do Sevojna, o čemu je sačinjen i međunarodni tovarni list CMR 00214 sa oznakom pošiljaoca „P.M“ D.O.O. Bar Republika Crna Gora, ovdje tužioca, prevoznika SC. „T.C.“ D.O.O. Č. b.b. Zvornik ovdje tuženoga I primaoca robe „IMPOL SEVAL A.D. Valjaonica aluminijuma Sevojno. Prevoz robe tuženi je vršio kamionom marke SCANIA R 420 boja plava obična , broj šasije XLER 4X20005193593 , reg oznake 121 T 882 sa poluprilokolicom SCWARZMUELLER SPA 3/E boja siva obična broj šasije VAVSAP../...6 reg.oznake 121 T 883 kojim je upravljao njegov vozač A.M. Roba je na prevoz preuzeta u Luci Bar dana 29.06.2010 g a nakon što su tuženi I njegov vozač A.M tužioca obavijestili u periodu od 01.jula do 3. jula da je na kamionu nastupio kvar a da to nisu prijavili lokalnoj policiji I nadležnoj carinarnici te kako je vozač napustio neobezbjedjenu prikolicu sa teretom na teritoriji Č., tužilac se obratio MUP-u Užice radi pronalaska robe. Protiv A.M, rješenjem Višeg suda u Užicu , određeno je provodjenje istrage zbog krivičnog djela pronevjere, jer da je u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist prisvojio stvari koje su mu bile povjeren na radu kod tuženoga radi prevoza.

Prema odredbi čl. 1 Konvencije CMR, ugovor o prevozu robe potvrđuje se ispostavljanjem tovarnog lista (CMR). Dakle, CMR je dokaz o zaključenja pravnog posla međunarodnog prevoza robe pa kako je u konkretnom slučaju utvrđeno da je povom predmetnog spornog prevoza robe izdat CMR 00214, vezano za prevoz robe od Bara do Sevojna, po tuženome kao prevoziocu, to se daje zaključiti da je u konkretnoj pravnoj stvari zaključen ugovor o prevozu, što dalje čini neosnovanim prigovor tuženoga o nedostatku aktivne i pasivne legitimacije parničnih stranaka da budu stranke u ovom sporu po tužbi tužioca.

Prema odredbi čl. 17 Konvencije CMR, prevoznik je odgovoran za potpun ili djelimična gubitak robe koji nastupi od vremena preuzimanja robe do vremena isporuke (st. 1), osim ukoliko dokaže da je do gubitka došlo pogrešnom radnjom ili nehatom potražioca, instrukcijama potražioca koje nisu date kao posljedica pogreške ili nehata od strane prevoznika ili okolnostima koje prevoznik nije mogao izbjeći ili posljedica koje nije mogao spriječiti (st.2), a neće biti lišen odgovornosti uslijed defektnog stanja vozila upotrebljenog sa njegove strane za prevoz ili zbog pogrešne radnje ili nehata lica od kojih je unajmio vozilo ili zastupnika ili službenika ovog posljednjeg (st. 3).

Dakle, prevoznik je odgovoran za gubitak robe u prevozu što čini neosnovanim prigovor tuženoga usmjeren na to da bi odgovornost bila na strani vozača tuženoga Aleksić Mirčete, protiv koga je vođen istražni postupak pred nadležnim sudom u Užicama, a u smislu odredbe čl. 18 st. 1 Konvencije CMR, dužnost dokazivanja okolnosti koje isključuju odgovornost za gubitak robe u prevozu je na prevozniku.

Do zaključenja glavne rasprave, tuženi nije dokazao da su postojale opravdane, Konvencijom CMR propisane okolnosti koje bi isključivale njegovu odgovornost za gubitak robe u prevozu.

Kako je nesporno, a to u svom pismenom odgovoru na tužbu ne čini spornim niti tuženi, da je do gubitka robe došlo u toku prevoza od mjesta preuzimanja robe (Bar) do odredišta u Sevojnu, a tuženi do zaključenja glavne rasprave nije dokazao postojanje okolnosti koje bi isključivale njegovu odgovornost za gubitak robe, to postoji odštetna odgovornost na strani tuženoga za gubitak robe.

Prema odredbi čl. 23 st. 1 Konvencije CMR, naknada štete zbog gubitka robe, ima se obračunati po vrijednosti robe u vrijeme i mjestu u kome je roba primljena na prevoz, a pored toga imaju se nadoknaditi i troškovi prevoza, carina i drugi troškovi uz prevoz (st. 4), pa je primjenom ovih odredbi, kraj nesporne odgovornosti tuženoga kao prevoznika za gubitak robe, sud tužiocu dosudio naknadu materijalne štete za gubitak robe i to 33 koleta aluminijuma u iznosu od 43.210,66 EUR a po vrijednosti te robe iskazane u računu br. 253/P 2010 od 28.06.2010 te carinske obaveze u iznosu od 9.115,00 EUR na dan plaćanja, koje je špediter DV Šped po rješenju Carinarnice Užice br. 02-01 UP 736/10 od 25.09.2010 g, zbog neizvršene obaveze da 33 koleta aluminijumskih digota u količini od 24.950,00 kg i vrijednosti 43.210,66 EUR preda odredišnoj Carinarsnici u Užicama, najkasnije do 03.07.2010 g za uvoznika IMPOL SEVAL a.d. Sevojno, što čini ukupna iznos materijalne štete po ovom osnovu u iznosu od 52.384,66 EUR koji se ima platiti u protivvrijednosti konvertibilne marke na dan plaćanja, sve za zateznom kamatom počev od 28.06.2010 g kao dana izdavanja fakture sa iskazanom vrijednosti robe br. 253 P/2010 do isplate.

Prema odredbi čl. 395 (Sl.list SFRJ br. 29/78, 39/85 i 57/89 te Sl.gl.RS br. 17/93, 3/96 i 39/03 – u daljem tekstu: ZOO), kada novčana obaveza glasi na plaćanje u nekoj stranoj valuti ili zlatu,

njeno ispunjenje se može zahtijevati u domaćem novcu prema kursu koji važi u trenutku ispunjenja obaveze. Dakle, ova odredba dopušta mogućnost izvršenja novčane obaveze u stranoj valuti jedino isplatom njene protivvrijednosti prema kursu koji važi u trenutku ispunjenja obaveze. Ova odredba je i prinudne naravi, što znači da kad novčana obaveza glasi na plaćanje u stranoj valuti, njeno ispunjenje se može zahtijevati u domaćem novcu prema kursu koji važi u trenutku ispunjenja obaveze.

U Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini konvertibilna marka uvedena je kao sredstvo plaćanja dana 01.07.1997 g na osnovu Zakona o Centralnoj banci BiH (Sl.gl.BiH br. 12/97).

Prema odredbi čl. 2 t. 6, Zakona o deviznom poslovanju (Sl.gl.RS br. 96/03, 123/06, 92/09), KM je domaća valuta i zakonito sredstvo plaćanja svih javnih i privatnih obaveza i dugova u Bosni i Hercegovini.

Slijedom navedenoga, tužilac ispunjenje novčane obaveze iz predmetnih ugovora koja glasi u EUR-u, može zahtijevati u domaćem novcu, tačnije u KM prema kursu koji bude važio u trenutku ispunjenja obaveze.

Tužilac predmetnom tužbom traži dosudu zatezne kamate i to je u potpunosti u skladu sa odredbom čl. 1 st. 1 Zakona o visini stope zatezne kamate (Sl.gl.RS br. 19/01, 52/06, 103/08), prema kojoj se tim zakonom utvrđuje visina stope zatezne kamate u Republici Srpskoj na novčanu obavezu kako u u domaćoj tako i u stranoj valuti kakva je nesporno EUR-o i isti se primjenjuje na sve slučajeve u kojim zatezna kamata nije regulisana drugim zakonom.

Drugim dijelom tužbenog zahtjeva, tužilac traži da mu tuženi naknadi i materijalnu i nematerijalnu štetu zbog urušavanja ugleda i renomea firme.

Radnjom nekog lica može biti umanjen ugled pravnog lica, onako kao što može biti umanjeni ugled fizičkih lica, ali ne može biti analogije između fizičkih i pravnih lica kada je riječ o posljedicama štetne radnje koja se manifestuje u jednom od vidova nematerijalne štete, jer se nematerijalna šteta kod povrede ugleda ne sastoji u manjenu ugleda kao takvom već u psihičkim patnjama koje otuda dolaze, a pravno lice nije sposobno da takve patnje osjeća. Pravno lice ima pravo na naknadu materijalne štete po opštim propisima obligacionog prava za naknadu materijalne štete i moga bi se ogledati npr. u opadanju broja kupaca, izostanku pridobijanja nove klijentele, smanjenju broj poslovnih partnera i sl. ali tu više nije riječ o satisfakciji i mogućnosti da novčana naknada ostvari svoju funkciju u ličnosti žrtve već je potrebno dokazati materijalnu štetu koja je nastupila kao posljedica štetne radnje a što tužilac do zaključenja glavne rasprave nije dokazao. Naknada nematerijalne štete je satisfakcija koja se daje oštećenom fizičkom licu za štetu koju je pretrpio na nekom svom nematerijalnom dobru, pa se ne može

vezivati za slučaj povrede ugleda pravnog lica, bez obzira što ugled ima i pravno a ne samo fizičko lice.

Slijedom navedenoga, sud je odbio dio tužbenog zahtjeva da mu tuženi na ime materijalne i nematerijalne štete zbog urušavanja ugleda i renomea firme, isplati iznos od 23.722,00 EUR sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe do isplate.

Odluka o troškovima postupka utemeljena je na odredbi čl.386, čl. 387 i 396 ZPP-a, pa je sud tužiocu u ovoj pravnoj stvari troškove parničnog postupka srazmjerno uspjehu u sporu gdje je tužilac uspio sa tužbenim zahtjev za iznos od 102.412,01 KM (52.384,66 EUR), a odbijen sa dijelom tužbenog zahtjeva za iznos od 46.376,51 KM (23.722,00 EUR), što znači uspjeh u sporu od 69%.

Da je u cjelosti uspio u sporu tužiocu bi bili dosudjeni opravdani i nužni troškovi i to sudska taksa na tužbu u iznosu od 1.489,00 KM i taksa na presudu u iznosu od 1.024,00 KM (st. 1 Tarifnog broja 1 i st. 1 Tarifnog broja 2 Taksene tarife – Sl.gl.RS br. 78/03, 49/09), te troškovi zastupanja tužioca po punomoćniku advokatu i to za sastav tužbe u iznosu od 832,17 KM, pristup na odgodjeno ročište dana 22.09.2011 g u iznosu od 416,08 KM sa odsustvom iz kancelarije (naknada za vrijeme) u trajanju 1 sata u iznosu od 60,00 KM , te zastupanje na dva održana ročišta u ovoj pravnoj stvari (pripremno dana 03.04.2013 g i glavna rasprava dana 22.05.2013 g) u iznosima od po 832,17 KM sa odsustvom iz kancelarije u trajanju od po jednog sata za svako od ovih ročišta u iznosima od po 60,00 KM, sve shodno odredbama čl. 12 alineja 6, čl. 26.5 i čl. 33 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata Advokatske komore Federacije BiH (Sl.novine FBiH br. 22/04 i 24/04), što daje ukupan iznos ovih troškova u iznosu od 5.605,59 KM, pa kako je tužilac uspio usporu djelimično (69%) to su tužiocu dosudjeni troškovi postupka u iznosu od 3.867,85 KM.

Tužilac ne bi mogao osnovano, kao nužne troškove postupka, potraživati naknadu za vrijeme za veći broj sati od dosudjenog jednog sata , zatim troškove prevoza punomoćnika tužioca na relaciji Tuzla-Bijeljina-Tuzla, a niti troškove dnevnice, jer isti nisu bili nužni obzirom da je tužilac angažovao advokata iz mjesta koje se nalazi van sjedišta suda, iako i u sjedištu suda ima advokata, te su tužiocu stoga priznati samo troškovi koje bi imao prema za rad advokata kao da je advokat iz mjesta u kome se nalazi sjedište suda.

S U D I J A
Gužvić Božana

P O U K A

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 dana, Višem privrednom sudu u Banja Luci, putem ovoga suda u 3 primjerka.

Rok za žalbu počinje teći prvog narednog dana od dana dostave pismenog prijepisa presude.